

Sanitaire risico's en aandachtspunten voor biggengezondheid.

Doelstelling van een bedrijf

“Verantwoord produceren met een minimum aan kosten.”

Verantwoord?

Het streven naar een hoge productie zonder teloorgang van de diergezondheid en – welzijn.

Economisch?

Focus op Productiegetal

Productie-
getal

=

Worpindex:

- 1) Cyclustijd:
  - Interval spenen-
bevruchting
  - Lactatieduur
  - Draagtijd
- 2) Verliesdagen

+

Gespeende biggen/zeug/worp:

- 1) Toomgrootte:
  - Levend geboren%
  - Dood geboren%
- 2) Uitval in de
kraamhokken

Algemene redenen van sterfte in de kraamhokken

- Infectieuze agentia
- Laag geboortegewicht/matige opstart
- Ontoereikende hygiënische maatregelen
- Omgevingsfactoren (klimaat, tocht, onrust,...)
- Zeugfactoren (biest/melkgift, ziekte,...)
- Trauma door vechten (vb. na overleggen)
- Overdracht van infectie bij behandelingen

Hoe biggen gezond spenen?

3 Aandachtspunten

ZEUG

Begin bij het begin!

Gezonde zeug → gezonde biggen

Punten van aandacht: zeug

- Inseminatie

- Aankoop sperma vs aankoop beer
- Gezondheidsstatuut van oorsprong?
- Correcte tijdstip?
- Hygiëne

- Vaccinatie

Bescherm niet enkel ouderdieren, maar ook de nakomelingen tegen circulerende pathogenen!

vb.: PRRS, PCV2, **E. coli**, snuffelziekte

Punten van aandacht: zeug

- Voeder

- Tussen partus en inseminatie: rijk aan KHD (3-4EW)
- Na inseminatie: iets minder energierijk (2,3EW)
- 4 weken AP tot werpen: energierijker (3EW)
- Vanaf partus traag opbouwen voedergifte:
2-2,5kg D1 + 0,5-1kg/D → EW= 1% LG zeug + 0,5EW per big
- Water: vanaf partus 15-30L water

Opm:

- Vermijd overvoederen bij begin van de dracht en daarna het terugschroeven ervan
- Eventueel 2 weken AP speciaal werpmeel (rijker in vetgehalte, vezels en lager in DEB)
- Elke zeug is anders → spekdiktemeting!

Management kraamhok

- R&O:
  - Droog reinigen
  - Nat reinigen
  - (Inweken + naspoelen)
  - Desinfectie (1L per 10m², 6u) + naspoelen
  - Uitdrogen!
  - Leegstand! (6w)

Opm:

Ook al het gebruikte materiaal moet mee gereinigd worden

Management kraamhok

- Hygiëne rond het werpen
  - Zeug moet proper en gewassen zijn
    - Niet in het kraamhok, moet ervoor gebeuren!
  - Verwijder dagelijks mest
  - Beperk hulp tijdens het geboorteprocés
  - Zorg voor een droog en warm biggennest
- Klimaat
  - Temperatuur op zeugniveau: +/- 22°C
  - Temperatuur op bigniveau: +/- 35°C
  - Ventilatie: vermijd een koude neerslag op de biggen

Management kraamhok

- **Biestmanagement:**

Voldoende opname van kwalitatieve biest is cruciaal voor een goede start!

Biest is zowel rijk aan antistoffen als energie.

Beïnvloedende factoren:

- Voederopname zeug
- Wateropname zeug
- Vaccinatie zeug
- Eierpakket
- Klimaat

Wat met grote tomen zonder verleggen?

Bioveiligheid

Het geheel van maatregelen genomen op een bedrijf om het risico op insleep en verspreiding van ziektekiemen te minimaliseren

- **EXTERNE bioveiligheid**

- Vermijden van insleep van ziektekiemen in het bedrijf

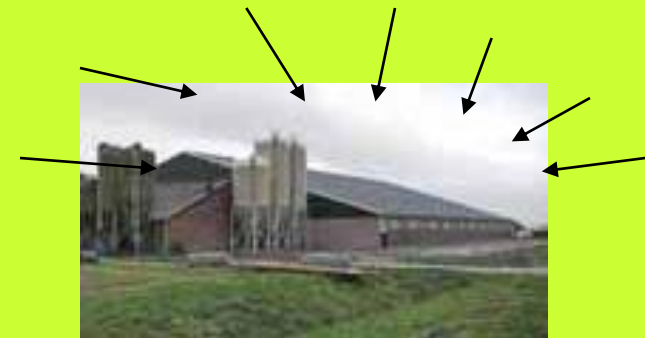
- **INTERNE bioveiligheid**

- Vermijden van verspreiden ziektekiemen binnen het bedrijf

Externe bioveiligheid

- Aankoop van dieren en sperma
- Afvoer van dieren, mest en kadavers
- **Aanvoer van voeder, water en goederen**
- **Toegangscontrole personen**
- **Ongedierte- en vogelbestrijding**
- Ligging en omgeving

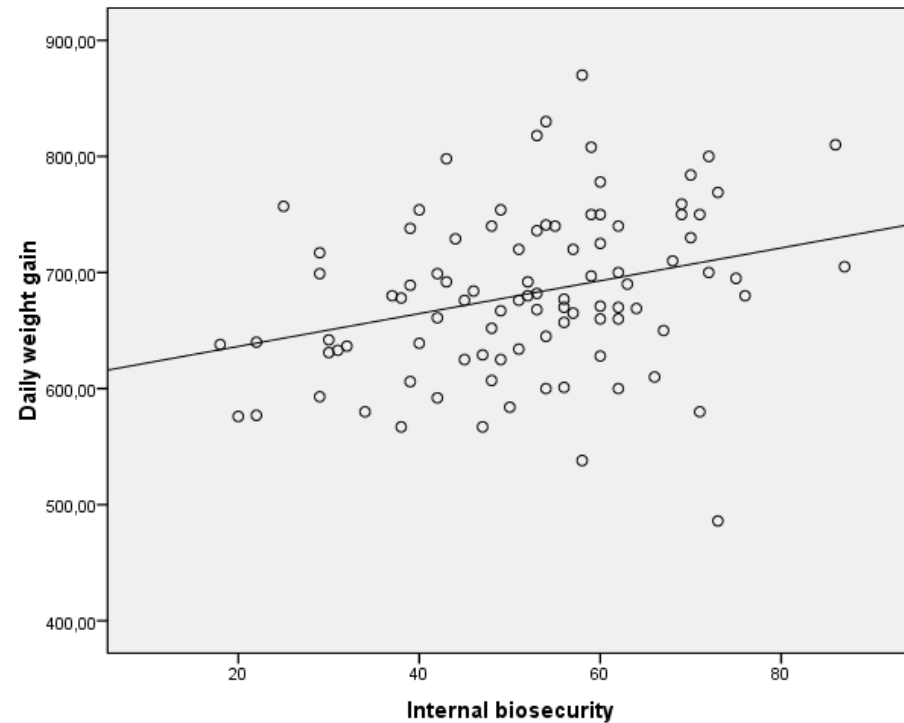
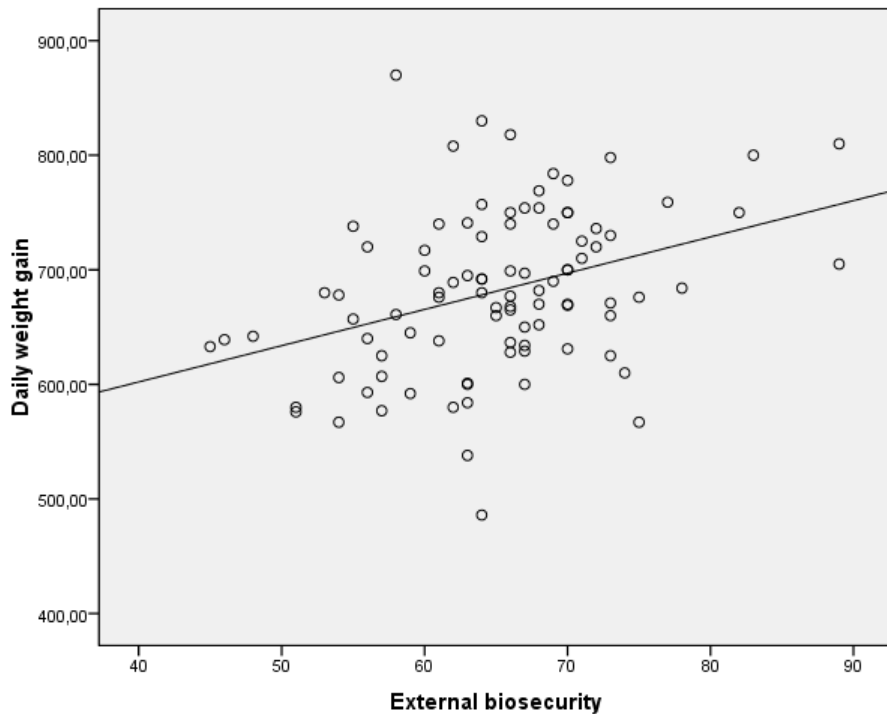
Interne bioveiligheid

- **Ziektemanagement**
- **Werpen en kraamperiode**
- Batterijperiode
- Vleesvarkensperiode
- **Compartimentering, looplijnen en gebruik van materialen**
- **Reiniging en ontsmetting** (reeds besproken)

Waarom bioveiligheid?

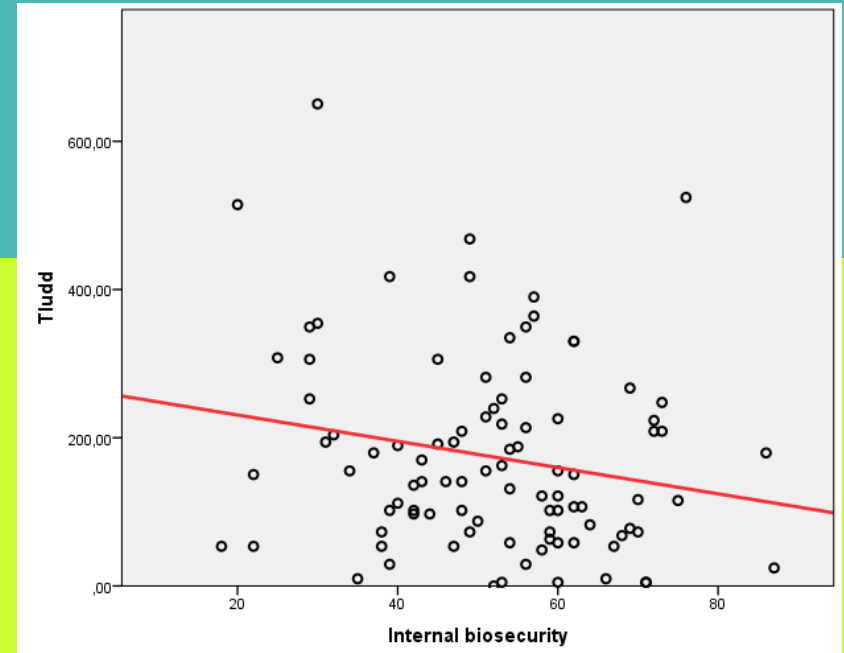
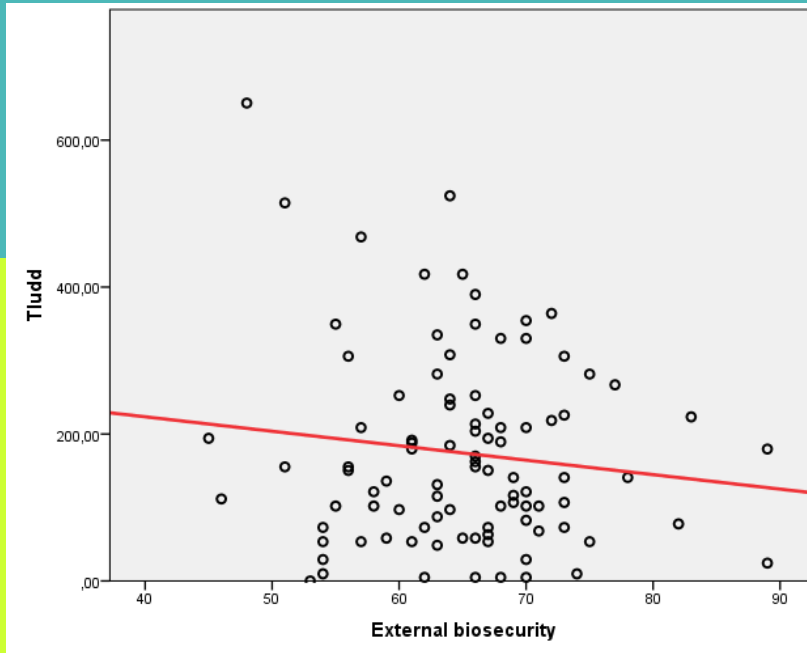
Verband bioveiligheid – Dagelijkse groei

Onderzoek UGent, 2011

Verband bioveiligheid – AB gebruik

Onderzoek UGent, 2011

Principes bioveiligheid

Algemene basisprincipes:

- **Scheiden van geïnfecteerde en gevoelige dieren**

→ zowel direct als indirect contact vermijden!

(all-in/all-out, looplijnen, ziekboeg, ...)

Principes bioveiligheid

- **Verlaging van de algemene infectiedruk**

→ doorbreken infectiecyclus, belasting
immuunsysteem ↓

(grondige reiniging, ontsmetting, leegstand, vaccinatie, ...)

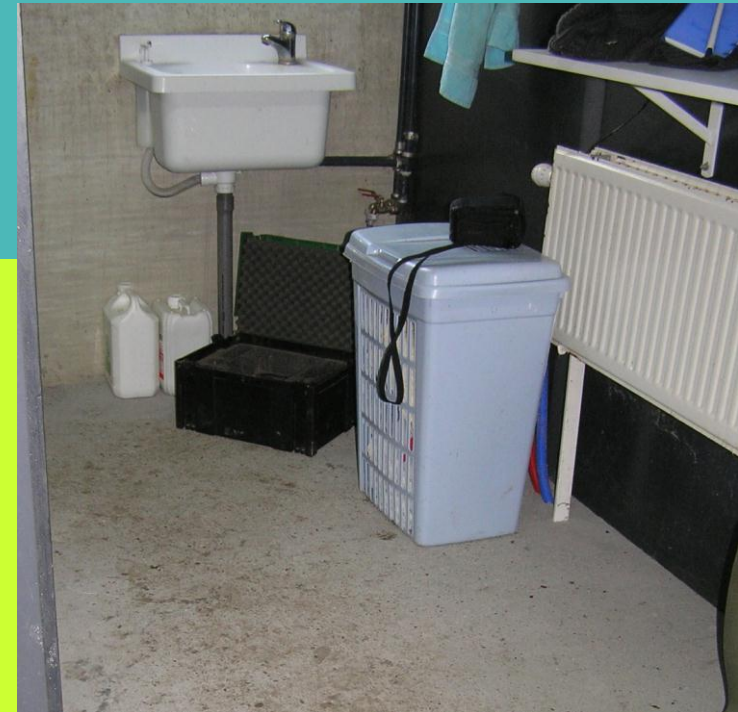
Aanvoer van voeder, water en goederen

- Controleer jaarlijks de waterkwaliteit, zowel ter hoogte van de put als de leidingen
- De voederopslagplaats moet goed afgesloten zijn voor ongedierte

Toegangscontrole personen

- **ALLE** mensen die in de stallen komen
- Ziekteverspreiding tussen bedrijven: professionele bezoekers
- Ziekteverspreiding binnen het bedrijf: varkenshouder en personeel
- Hygiënesluis!

Inrichting hygiënesluis zeer belangrijk voor goede werking!

DGZ & UGent DEMO project

Toegang gereguleerd
Aanmelden
 Deurbel vooraan of 0476

- Douche
- Handen wassen & ontsmetten
- Laarzen ontsmetten
- Bedrijfskledij
- Haarmetje

Bij verlaten stal : laarzen & handen reinigen & ontsmetten

DGZ & UGent DEMO project

- Handen wassen
→ Steeds door iedereen voor elk bezoek!

DGZ & UGent DEMO project

DGZ & UGent DEMO project

Ongedierte- en vogelbestrijding

- Plaats roosters op luchtinlaten
- Houd de stalmuren vrij van materiaal en onkruid
- Doe aan ongediertebestrijding
- Hond en kat in de stal is geen goede vorm van ongediertebestrijding

Ziektemanagement in de kraamstal

- Behandel zieke dieren als laatste
- Neem hygiënische maatregelen tussen tomen
- Werk steeds all-in / all-out
- Euthanasiebeleid
- Ga preventief te werk

→ Hygiëne + colostrummanagement!

Werpen en kraamperiode

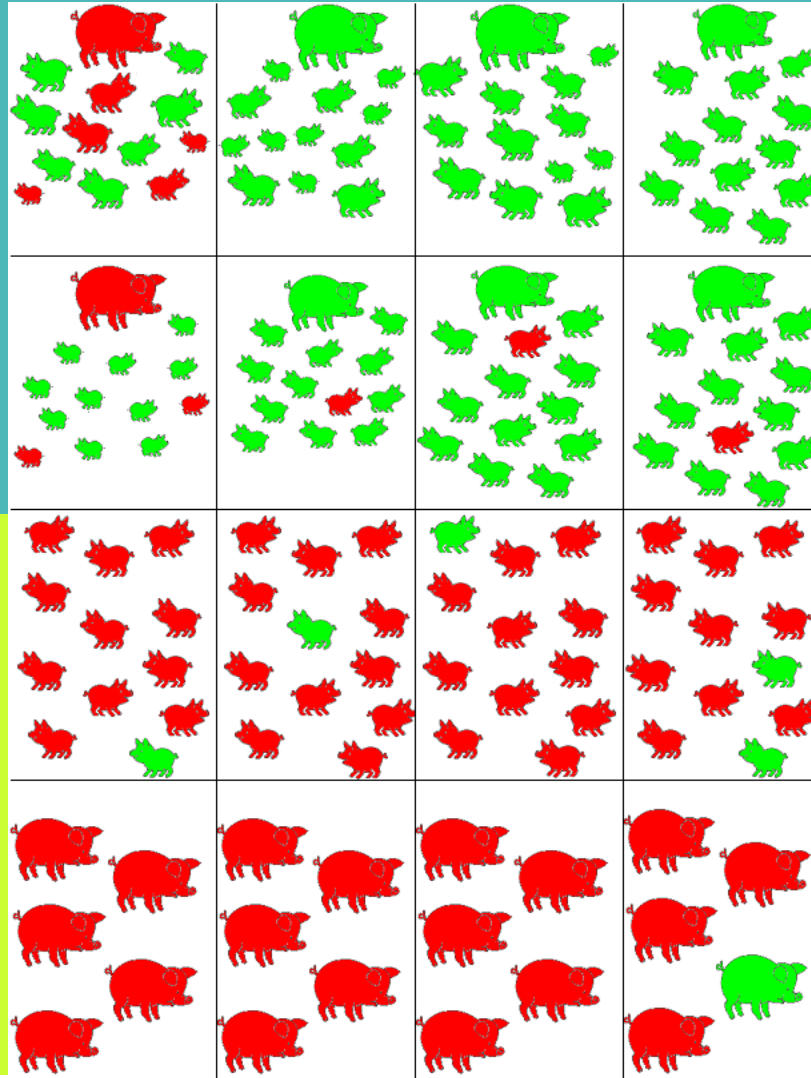
- Verleggen?

Kraamstal
pas geboren

Kraamstal
1 week oud

Biggen na spenen
(Ziekte uitbraak)

Vleesvarkens
na opleg

12%

12%

90%

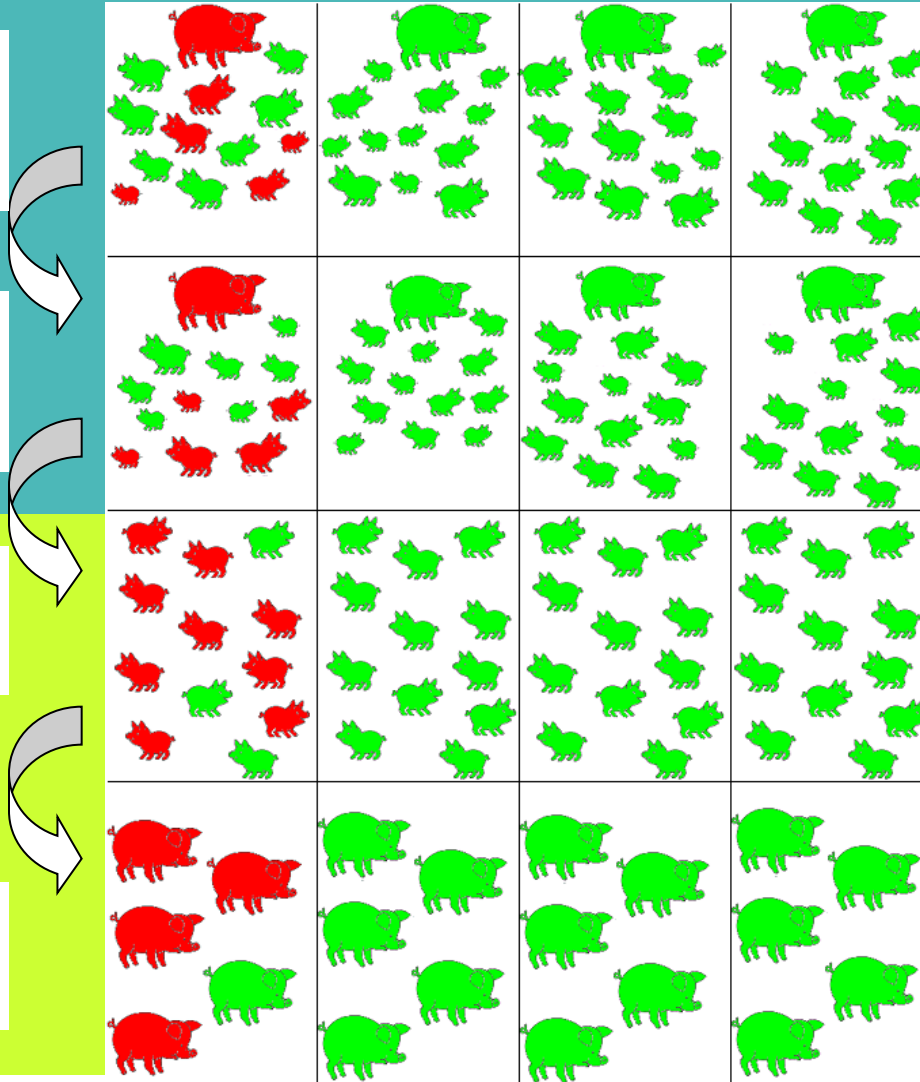
95%

Kraamstal
pas geboren

Kraamstal
1 week oud

Biggen na spenen
(Ziekte uitbraak)

Vleesvarkens
na opleg

12%

12%

19%

20%

- Hygiëne
- Behandelingen groeperen

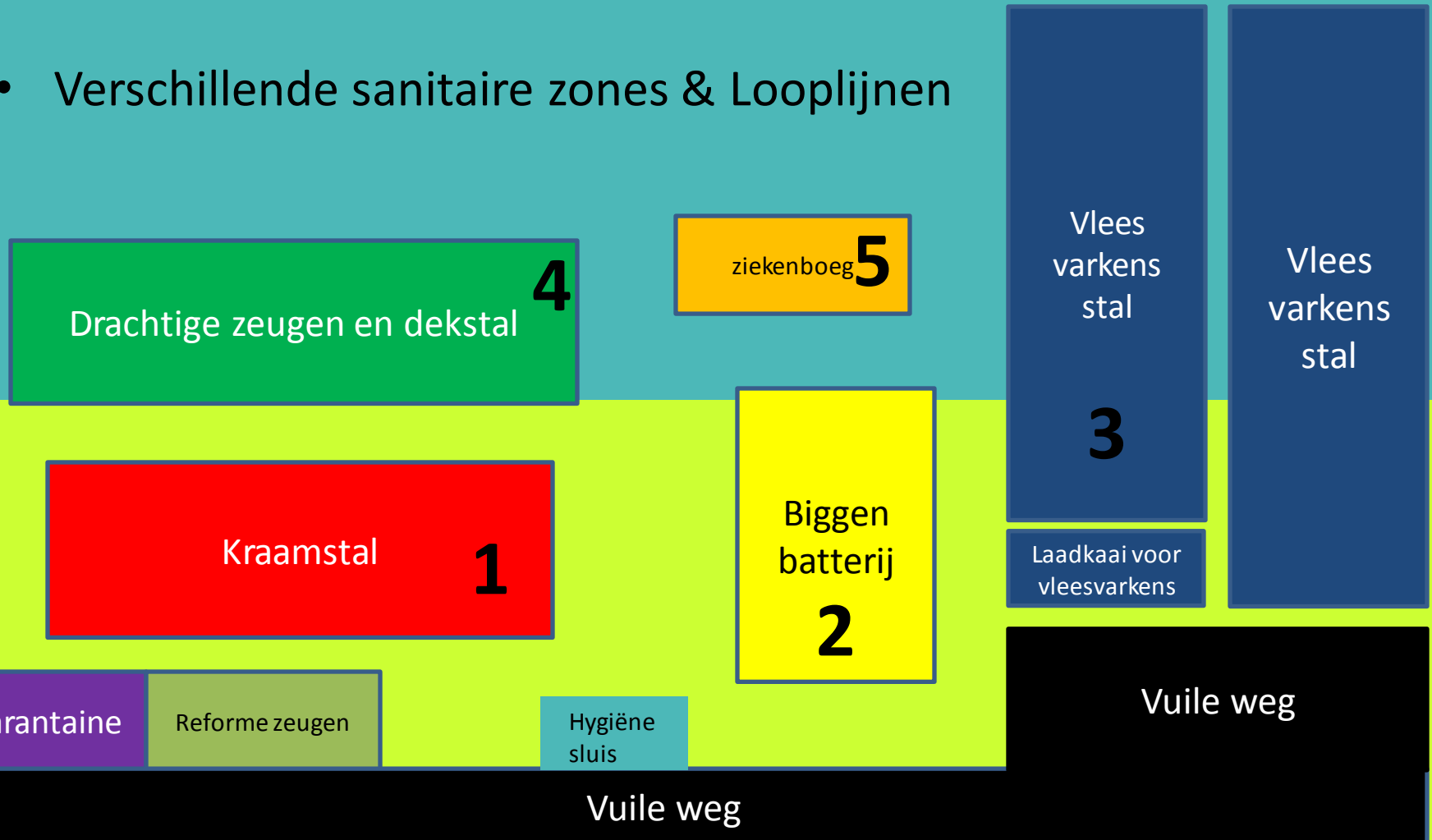
DGZ & UGent DEMO project

DGZ & UGent DEMO project

Compartimentering & Looplijnen

- Verschillende sanitaire zones & Looplijnen

- Materiaal in functie van de looplijnen

DGZ & UGent DEMO project

Reiniging en ontsmetting (reeds besproken)

Eindconclusie

Besteed voldoende aandacht aan:

- 1) De conditie van de zeug
- 2) Colostrummanagement
- 3) Hygiëne en bioveiligheid

Bedankt voor uw aandacht!

www.biocheck.ugent.be

www.abcheck.ugent.be